

COMMUNIONE PRIUAN TUR

Siquis laicus uxorem propriam depellens alteram uel ab alio dimissam duxerit communione priuetur.

QD IN NOMINE SCÆ TRINITATIS

DE BEATIBAPTIZARI

Siquis ep̄s aut pr̄b̄t iuxta p̄ceptum dñi non baptizauerit in nomine patris & filii & sp̄s sc̄i. Sed in tribus sine initio principis aut in tribus filiis aut in tribus paraclitis abiciatur.

QD N̄ DEBEAT UNX MERGSIONE IN BAPTIZOMAE QUA SI IN MORTUO Dñi PROUENIRE

Siquis ep̄s aut pr̄b̄t. N̄. trinam merfionem unius mysterii celebrat sed semel mergat in baptizmate quoddam iudetur in dñi morte. Deponatur. Non enim dixit nobis dñs in morte mea baptizate sed euntes docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris & filii & sp̄s sc̄i.

EXPLICIT CANON APOSTOLORUM

INCIPIT CONSTITUTIO ET FIDES NICENI CONCL. CUM SUBDITIIS CAPITULI SUI.

FACIAT EST autem haec synodus apud nicheam bithinie consolatū constantini agusta & lucini. XIII. kalendarum iuliarum quiescit apud grecos. XVIII. dies mensis eorum secundum alexandriam. **XXXI. ET**

placuit ut haec omnia mitterentur ad ep̄m urbis romae siluestro

CREDIMUS in unum dñm patrem omnipotentem. omnium uisibilium nec non & inuisibilium factorem & in unum dñm nr̄m ih̄m xpm̄ filium dñi. natum ex patre

*Celebratum sub
Siluestro PP.
a. 336.*

unigenitum hoc ē ex substantia patris. Om̄ ex dō lumen
 ex lumine. Om̄ uerum ex dō uero. Natum non creatum
 homo uision hoc est eiusdem cum patre substantiae per quem
 omnia facta sunt caelestia & terrena qui propter nos
 homines & propter salutem nr̄am descendit & in car natuſ ē.
 & homo factuſ passuſ est & resurrexit tertiā die. Ascendit
 in caelum uenturuſ inde iudicare uiuor & mortuor & sp̄m s̄m.
 Eos autem quidicunt et̄ tempus quando non erat & prius
 quam nasceretur non erat & qui a nullis subsistentibus factuſ ē
 aut ex alia substantia uel essentia. Dicunt esse trepton hoc ē
 conuertibilem aut mutabilem filium dī. hos anathematizat
 catholica & apostolica ecclesia.

INCIPIT PRAEFATIO SS. CONCILII

Concilium sacrum uenerandi culminis uirū; condidit & nobis
 congrua frenā dedit; ut benefundatus iusto moderamine
 possit; inemerata gerens dericus ordo regi; pontifices s̄m
 ueterum praecepta sequentes. Planius haec monitas expo
 suere suis. Hinc fidei nr̄ae sepandit semita & omnes errorum
 damnant dogmata sc̄a uia; quisque dī famulus fuerit xp̄i que
 sacerdos; hoc sale conditus dulcia mella fluit.

DE QUIBUS QUI SE IPSOS ABSCIDERUNT.

Siquis a medicis per languorem defectus est aut a barbaris
 abscisus hic in clero permaneat. Siquis autem se sanus
 abscidit hunc & in clero constitutum abstinere conueniat.
 Et idem cept nullum debere & tale promoueri. sicut
 autem hoc clar & quod de his qui rem hanc affectant
 audent quis sem & ipsos abscidere dictum sit. sicut

Sic eos quos aut barbari aut dominica strauerunt.

Inueniuntur autem alias dissimiliales ad clerum.

suscipi regula. **DE HIS QUI EX GENTILIB:**

POST BAPTISMA AD CLERICATU ORDINE PROMO:

II Quō plura aut per necessitatem aut alio cogentibus **VENIUNTUR**

hominib: aduersus ecclesiasticam facta sunt regulam.

ut homines ex gentiliuita nuper accedentes ad fidem. Et

instructos breui tempore mox ad laua crum spiritalem

perducerent. simulque ut baptizati sunt ad episcopatum

uel praesbyterium promouerent. Optime placuit nihil

de reliquo fieri. Nam & tempore opus ē. ei qui catheci

latur. & post baptismi approbatione quam plurima mani

festa ē. enim apostolica scriptura quae dicit. nonne ophitū

ne in superbiam elatus in iudicium incidat & laqueum

diaboli. si uero processit tempore aliquod delictum anime

circa personam reperitur huiusmodi. & ad duobus

uel tribus testibus arguatur. ac deo talis abstinere.

Siquis autem preter haec fecerit. quasi contra magnum

III concilium se efferent ipse de clericatus honore perditabitur.

Interdixit. DE SUBINTRODUCTIS MULIERIBUS

per omnia magna synodus non. epō. n̄. pr̄bo. n̄. diacono

nec alicui omnino quicquid est. licere habere mulierem.

nisi forte matrem aut sororem aut amitam uel eas

tantum personas quae suspicionem effugiunt.

DE HIS QUI AD EPISCOPATU IN PRO

UINCTIS PROUEHUNTUR.

III. Ep̄m conuenit maxime quidem ab omnibus qui sunt

NICENI

inprovincia episcopis ordinari. si autem hoc difficile fuerit. aut propter instantem necessitatem aut propter teneris longitudinem. Tribus tamen omnimodis in idipsum convenientibus & absentibus quoque parimodo decernerentur & per scripta consentientibus tunc ordinatio celebretur. firmitas autem eorum quae egeruntur per unamquamque provinciam metro politano tribuatur ep̄o.

DE EXCOMMUNICATIS

De his qui communionem priuentur seu ex clero seu ex laico ordine ab episcopis per unamquamque provinciam sententiam regularis obtineat. Uthi qui abiciuntur ab aliis non recipiantur. Requiritur autem ne pusillitate aut contentione uel alio quolibet ep̄i uicio uideatur a congregatione seclusus. ut hoc ergo de ceteris inquiratur bene placuit annis singulis per unamquamque provinciam bis. Anno concilia celebrari. ut communiter omnibus simul episcopis congregatis provinciae discutiantur huiusmodi questiones & sic quis uo peccauerit euidenter ep̄o excommunicati rationabiliter ab omnibus extimentur usquequo uel in communi uel ep̄o placeat. humaniorem potalibus ferre sententiam. Concilia uero celebrentur unum quidem ante quadregesima paschae. Ut omnibus sententia sublata munus offeratur dō purissimum. secundū uero circa tempus autumnū. **DE PRIVILEGIIS QUAE QUIBUS DAM CIUITATIBUS.**

VI.

Antiqua consuetudo seruetur. **COMPETUNT** per egyptum libyam & pentapolim. ita ut alexandri n̄

epi horum omnium habeat potestatem . Quia & urbis rome .
 epo paralismos est . similiter autem & apud antiochiam
 ceterasq: prouincias suis priuilegia seruentur ecclesiis .
 Illud autem generaliter clarum est . Quod si quis preter
 sententiam metropolitani . fuerit factus episcopus .
 hunc magna synodus definiuit epm esse non oportere .
 si autem communicunctorum decreto rationabili & se
 cundum regulam ecclesiasticam conprobato duo aut tres
 propter contentiones proprias contradicunt obtineat
 sententia plurimorum .

**DE EPO ELIAE
 IDEST HIEROSOLYMARU**

VII Quia consuetudo operatur & antiqua traditio . ut elie
 epi honoretur habeat honoris consequentiam salua
 metropoli . propria dignitate .

**DE HIS QUI
 DICUNTUR CATHAROS . ID EST MUNDOS**

III De his qui se cognominant catharos id est mundos si aliquando
 uenerint ad ecclesiam catholicam placuit sco & magno
 concilio . Ut in positionem manus accipientes si in clero
 permanant . haec autem prae omnibus eos scriptis
 conuenit profiteri . quod catholice & apostolice ecclesiae
 dogmata suscipiant & sequantur . Id est & bigamus se com
 municare . Et his qui in persecutione prolapsi sunt erga
 quos & spata constituta sunt & tempora diffinita . Ita
 ut ecclesiae catholice & apostolice placita sequantur
 in omnibus ubicumque uero si ueniant in ciuitatibus ipsis soli
 repperta fuerint ordinati . Qui ueniuntur in clero
 in eodem habitu per se uerent . ubi autem catholicae

+

to

ecclesie ep̄o uel presbytero confutato quidam ex illis
 adueniunt. Certum ē quod ep̄s ecclesie habebat ep̄i
 dignitatem. His autem qui nominantur apud eos ep̄s honore
 presbyteri possidebit. Nisi forte placuerit ep̄o nominis eum
 honore censi. si uero hoc ei minime placuerit prouidebit
 aut cor episcopatus aut presbyteri locum ut in clero prorsus
 esse uideatur. Nemini acuitate duo ep̄i probentur
 existere. **DE HIS QUI AD HONOREM PRESBYTERII
 SINE EXAMINE PROUECTI SUNT**

VIII.

Siqui presbyteri sine examine sunt prouecti uel cum discu-
 terentur peccata sua confessi sunt. Et homines contra canones
 commoti manus confessis imponere temptauerunt tales regula
 non admittit. Quia quod in reprehensibile est catholica
 defendit ecclesia. **DE HIS QUI IN PERSECUTIONIBUS
 NECAUERUNT ET PROMODUM
 IN CLERO PROMOTI SUNT**

X

Quicumque de lapsis ad ordinem cleri promoti sunt
 per ignorantiam uel per ordinantium dissimulationem
 hoc ecclesia face non preiudicat regule cognita namque
 deponuntur. **DE LAICIS QUI NECAUERUNT**

XI

Dehis qui praeter necessitatem praeuaricati sunt aut praeter
 ablationem facultatum aut praeter periculum uel aliquid
 huiusmodi quod factum ē sub tyranni delictum. Placuit
 synodo quamuis humanitate probentur. Indignitatem
 eis beniuolentiam commodari. Quicumque ergo uentriter
 penitentiam gerunt tribus annis fideles inter audientes
 habeantur. & sex annis omni cōtricione deiciant.

+

Duobus autem annis sine oblatione populo in oratione
 communicent. **DE HIS QUI AB RENUNCIATIONE
 UERUNT ET ITERUM AD SECLUM.**

XII **Q**uicumque uocati per gratiam. **SUNT REGRISSE**
 primum quidem impetum monstrauerunt. Deponentes
 malitiae singulum postmodum ad proprium uomitum sunt
 relapsi. Ita ut quidam & pecunias tribuerunt & beneficiis
 militiam repeterent. Hic decem annis post triennium tempus
 quo inter audientes erunt in afflictione permaneant. Sed
 in his omnibus propositum & speciem paenitentiae conuenit
 explorare. Quot quot enim metu & lacrimis atque patientia
 uel bonis operibus rebus ipsis conuersionem suam non
 simulationem demonstrant. Hic definitum tempus
 auditiones implentes. Tandemum fidelibus in oratione
 communicent. Postmodum uero licebit ep̄o de his aliquid
 humanius cogitare quicumque uero indifferenter tulerit
 & habitum introeundi ecclesiam sibi arbitratus sunt ad con-
 uersionem posse sufficere. Hic definitum modis omnibus
 tempus impleant.

**DE HIS QUI COMMUNIONE
 REOPR MORIIS EXPOSUNT.**

XIII **D**e his qui ad exitum ueniunt & iam nunc lex antiqua
 regularisq; seruabitur. Ita ut si quis egreditur e corpore
 ultimo & necessario uisaco minime priuetur. Quod si
 desperatus & consecutus communionem oblationis quae
 paraceps factus iterum conualuerit. sic inter eos qui com-
 munionem orationis. Tantummodo consequuntur generalit̄
 autem omnium uel in exitum posito & postea sibi communionis

+

gratiam tribui ep̄s probabiliter ex oblatione dare debet.

XIII.

DE CATHECUMINIS LAP SIS

Decathecuminis sc̄o & magno concilio placuit ut tribus annis sint inter audientes tantummodo post haec autem cum cathecuminis orent. **QUOD NON OPOR TET AD E M I G R A R I.**

XV.

Propter multum perturbationem & seditiones quae fiunt placuit consuetudinem omnimodis amputari. Quae p̄ter regulam in quibusdam partibus uidetur ammissa. Ita ut de ciuitate ad ciuitatem. non ep̄s non p̄b̄e. non diāc transferatur. Siquis autem post definitionem sc̄i & magno concilii. tale quid agere temptauerit & se huiusmodi negotii manciparit. hoc factum prorsus irritum ducatur & restituatur ecclesiae cuius ep̄s aut p̄b̄e. aut diāc ordinatus. **DE HIS QUI IN ECCLESIS**

XVI.

IN QUIBUS PROIECTIS MINIME PERDURAR

Quicumque temere ac periculose neque timorendi praec oculis habentes nec agnoscentes ecclesiasticam regulam. Discedunt ab ecclesia p̄b̄i aut diaconi uel quicumque sub regula prorsus existunt. Hi nequaquam debent in aliam ecclesiam recipi sed omnem necessitatem conuenit illis imponi ut ad suas parroecias reuertantur quod si non fecerint oportet & eos communionem priuari. Siquis autem ad aliam pertinentem audacter inuadere & in sua ecclesia ordinare temptauerit non consentiente ep̄o a quo discessit is qui regulae mancipatur ordinatio huiusmodi irrita conprobetur. **DE CLERICIS USURAS**

ACCIPIENTIBUS.

VI Quoniam multi subreguli constituti auariciam & turbia
 lucra sectantur. Oblique diuine scripturae dicentis
 qui pecuniam suam non dedit ad usuram mutuum dantes centes
 simos exagunt iuste censuit sacra & magna synodus. Ut si quis
 inuentus fuerit definitionem usuras accipientis aut ad exinuen
 tionem aliqua quolibet modo negotium transiens aut hemiola
 id est sexdupla exiens. uel aliquid tale prorsus excogitans
 turpi lucri gratia deiciatur ad erro & alienus existat a regula.

DE PRIUILEGIIIS PRESBYTERORUM

III Peruenit ad rem magnum que concilium quo in quibusdam locis
 & uariabus praeter byteris gratiam sacre communionis
 diaconi porrigant quod nec regula nec consuetudo tradidit.
 Ut ab his qui potestatem non habent offerendi. Illi qui offer
 xpi corpus accipiant nec non & illud innotuit quod quidam
 diaconi ante episcopos sacra oblata contingant. Haec igitur
 omnia rescendant & in sua diaconi mensura permanant.
 Scientes quod episcoporum quidem ministri sunt inferiores
 autem praebis habeantur per ordinem ergo post presbyteros
 gratiam sacre communionis accipiant. Aut episcopo eis aut
 presbytero porrigente sed nec sedere in medio presbyterorum
 diaconis liceat. Quia si hoc fiat praeter regulam & ordinem
 probatur existere. si quis autem & iam post has definitiones
 oboedire noluerit a ministerio cessare debet.

DE HIS QUI A PAULO SACROSANCTO
 AD AD ECCLESIAM UENIUNT

III De paulianis ad ecclesiam catholicam confugientibus.

Definitio prolata est ut baptizentur omnimodis. Siqui
autem de his preterito tempore in clero fuerint siquidem

D immaculati & in reprehensibiles apparuerint baptizati
ordinentur ab ep̄o ecclesiae catholicae. Quod si discussio
incongruos eos inuenerit ab icitalis conueniet. Similiter
autem & de diaconis & de clericis qui sub regula

P uer santur. haec forma seruabitur. Meminimus autem
de diaconis quae in eodem habitu esse probantur. quod
non habeant manus in positionem. Et deo modis omnibus
eas inter laicos deputari.

DE FLECTENDO GENU.

XX

Quoniam sunt quidam in die dominico genu flectentes & in
diebus pente costes. ut omnia in uniuersis locis consonanter
obseruentur. Placuit sc̄o concilio stantes dno uocari persoluere.

EXPLICIT CANONES CCCXVIII

Et sub scripserunt quae in eodem concilio conuenerunt. ^{318 ep̄.}

Eosius ep̄s ciuitatis cordubensis prouinciae spaniae dixit.
Ita credo sicut superius scriptum est. licet & uincensius
pr̄bys urbis rome sub scripserunt prouincia egypta.